

KMCC

فاطمه بخشی

کارشناس ارشد مراقبت ویژه نوزادان
سوپروایزر آموزشی مرکز شهید اکبرآبادی
تیر 1400

KMC چیست؟

Kangaroo Mother Care

مراقبتی است که در آن نوزاد نارس و کم وزن در تماس پوستی بر روی سینه مادر حمل می شود تا بتواند به شرایط پایدار نوزاد سالم و ترم برسد. این یک روش آسان و قابل استفاده برای ارتقاء سلامتی نوزادان نارس و ترم میباشد.

انجام قدم به قدم مراقبت آغوشی

- ۱- مادر قبل از شروع، آمادگیهای شخصی مانند تخلیه مثانه را انجام دهد.
- ۲- دمای بدن مادر اندازه گیری شود. در صورتی که در محدوده نرمال و قابل قبول است مراقبت آغوشی، شروع شود.
- ۳- دمای محیط مناسب (حدود ۲۱ تا ۲۴ درجه) باشد.
- ۴- دمای زیر بغل نوزاد اندازه گیری شود. در صورتی که در محدوده نرمال و قابل قبول است مراقبت آغوشی، شروع شود.

ادامه...

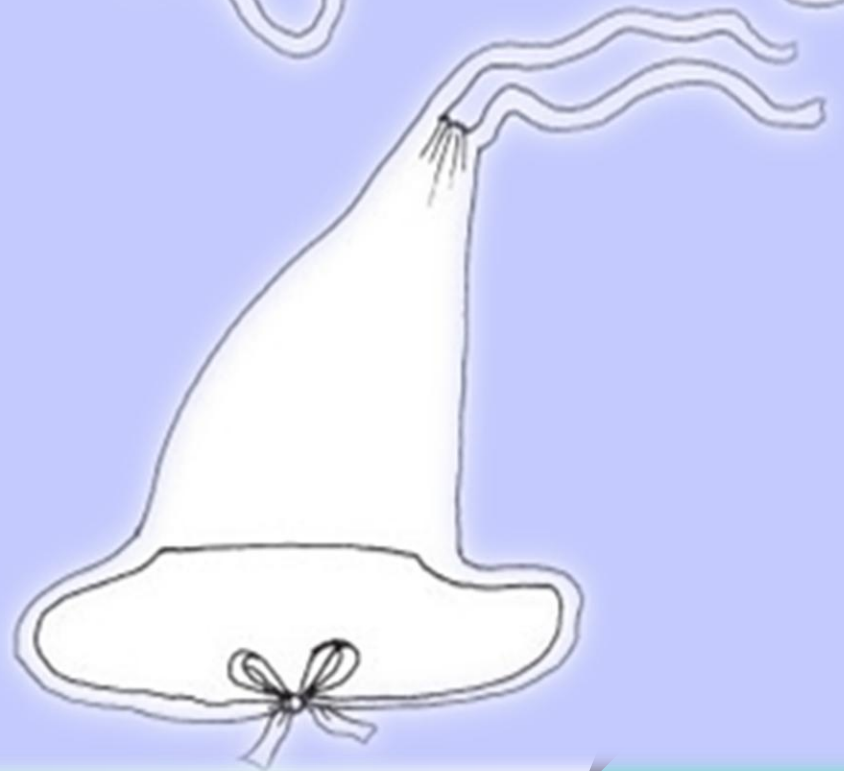
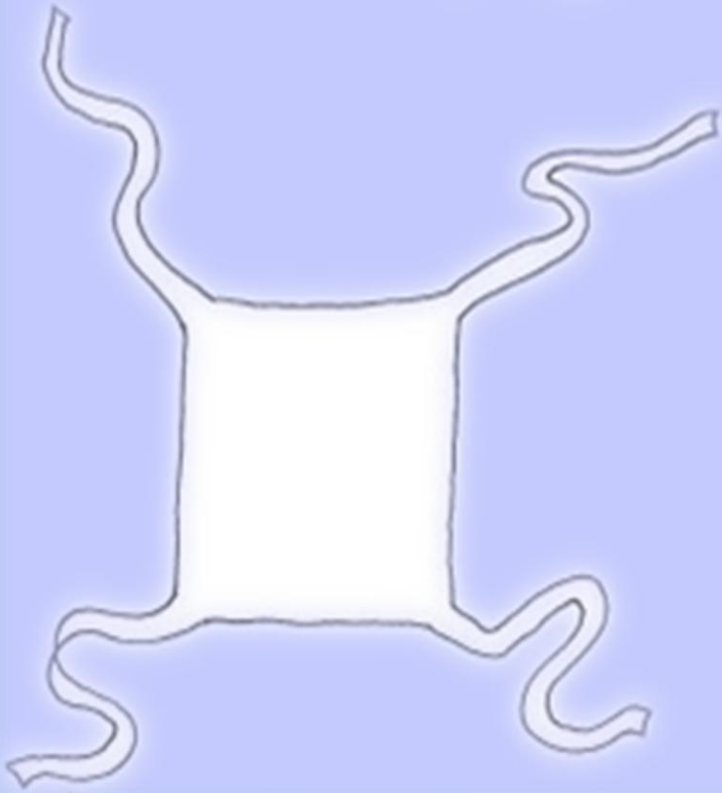
- ۵- وسائل مورد نیاز فراهم شود.
- ۶- ملحفه گرم و نرم چهارلا (به خاطر اینکه در صورت گرم شدن، ضخامت آن را با کم کردن تعداد لایه ها کاهش داد).
- ۷- صندلی راحتی یا تخت مناسب (با توجه به شرایط مادر و بخش)
- ۸- پالس اکسی متر (با توجه به شرایط نوزاد)
- ۹- زیر پایی
- ۱۰- بالش کوچک به تعداد مورد نیاز برای راحتی مادر

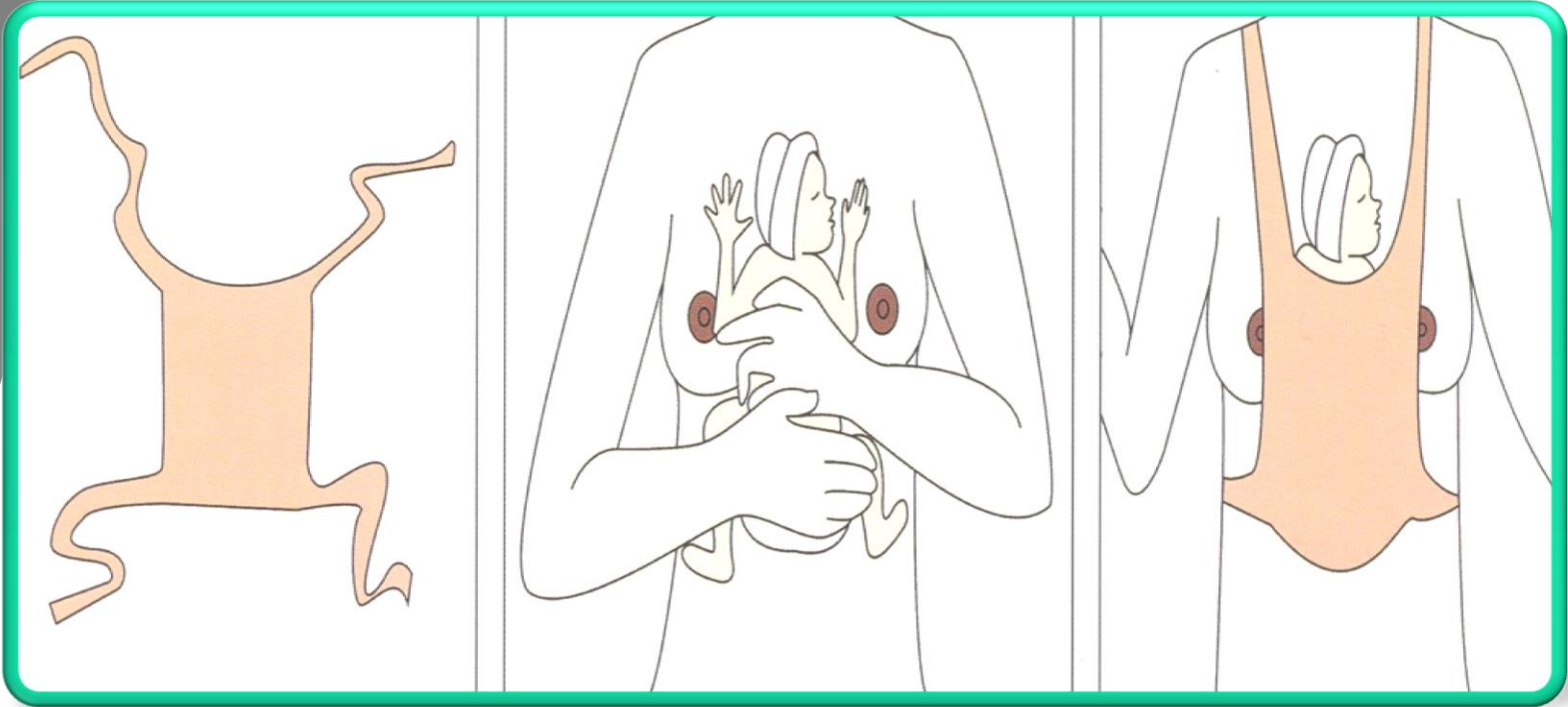
ادامه...

۱۱-دماسنج

۱۲-لباس مناسب مراقبت آغوشی (متناسب با شرایط فرهنگی و بومی، راحتی مادر و ایمنی نوزاد)

۱۳-کلاه (برای نوزادان با وزن کمتر از ۱۵۰۰ گرم الزامی است)، جوراب، پوشک و یا لباس جلو باز در صورت دمای محیط کمتر از ۲۲ درجه

آماده شدن نوزاد نارس برای KMC

○ تنظیمات ونتیلاتور، دمای بدن نوزاد (زیربغل)، نبض و نفس نوزاد را قبل از انجام مراقبت آغوشی در پرونده ثبت کنید. برای بررسی واکنش نوزاد، باید موارد مذکور را در حین مراقبت آغوشی ارزیابی نمایید.

○ به کمک پرستار دیگری نوزاد را در وضعیت خوابیده به پشت قرار داده، به تغییرات وضعیت نوزاد و پارامترهای ونتیلاتور توجه کنید.

○ ریه نوزاد را سمع کنید و در صورت نیاز، راه های هوایی وی را ساکشن کنید. اگر در مسیر لوله های تنفسی ونتیلاتور آب جمع شده است، آن را تخلیه نمایید.

○ نوزاد را برای مدت ۱۵ دقیقه تحت نظر داشته باشید. نوزادی آماده مراقبت آغوشی زیر ونتیلاتور است که بعد از تغییر وضعیت در مدت ۱۵ دقیقه به سازگاری فیزیولوژیک برسد. تعریف سازگاری فیزیولوژیک این است علائم حیاتی نوزاد در عرض ۳ دقیقه به وضعیت پایه برگردد. در صورتی نوزاد به سازگاری فیزیولوژیک نرسد، نباید وی را مراقبت آغوشی کرد.

○ یک حوله یا پارچه را چهار لا کرده و زیر نوزاد قرار دهید به گونه ای که مادر بتواند به راحتی نوزاد و ملافه زیر وی را بلند و جابجا کند.

○ صندلی راحتی مادر را طوری آماده کنید که مادر در بهترین وضعیت نسبت به تخت و نوزاد برای انجام مراقبت آغوشی باشد.

چگونه مراقبت مادرانه آغوشی انجام شود

برای راحتی نوزاد باید:

پوشک یا کهنه داشته باشد.

با پوشک بدون لباس (برهنه بر روی سینه مادر قرار داده شود).

سر نوزاد به یکطرف چرخانده شود به طوری گوش نوزاد به روی سینه مادر قرار گیرد.

بعد از قرار گرفتن روی سینه مادر یا پدر یک پتوی کوچک روی سطح پشت نوزاد انداخته شود.

امکانات مورد نیاز مراقبت کانگرویی: صندلی راحت برای مادر، کلاه برای نوزادان نارس، پوشش برای نوزاد، رعایت حریم مادر

وضعیت قرارگیری در مراقبت آغوشی

مادر هنگام مراقبت آغوشی بلوز و سینه بند خود را در آورده، لباس مخصوص مراقبت آغوشی بر تن کند.

نوزاد باید برهنه و عمودی بین پستانهای مادر قرار داده شود به طوری که قفسه سینه و سر نوزاد روی قفسه سینه مادر باشد و سطح شکمی او در تماس با سطح شکمی مادر قرار گیرد، سر کمی به یک طرف برگردانده شود تا به راحتی نفس بکشد.

ادامه ...

صاف بودن گردن نوزاد باعث باز ماندن راه هوایی میشود و امکان تماس چشمی را با مادر فراهم می کند. سعی شود از خم شدن و افتادن سر به جلو خودداری شود. رانها بهتر است خم و از بدن دور شوند و شکلی مانند پاهای قورباغه بگیرند. آرنج ها هم بهتر است خم شوند و قسمت تحتانی شکم نوزاد باید تقریباً هم سطح با اپیگاستر(قسمت تحتانی قفسه سینه) مادر قرار گیرد.

شرکت فعال پدر در انجام مراقبت کانگرویی

نوزاد بد حال با مراقبت می تواند از مراقبت کانگرویی بهره مند شود

آماده کردن نوزاد برای ترخیص در طی مراقبت آغوشی

معیارهای کلی ترخیص:

- شرایط استاندارد برای ترخیص نوزادان با مراقبت آغوشی وجود دارد که در اکثر مراکز درمانی قابل قبول است.
- تغذیه خوب باشد و به صورت انحصاری یا غالب شیر مادر بخورد.
- وزن گیری به میزان حداقل (۲۰-۱۵) گرم در روز برای حداقل ۳ روز متوالی داشته باشد.
- دمای بدن نوزاد حداقل برای ۳ روز متوالی در دمای اتاق، مناسب باشد.
- مادر و اعضای خانواده اعتماد به نفس، توانایی و مهارت لازم برای ادامه مراقبت در منزل را داشته باشند و از عهده معاینه های پس از ترخیص بر آیند.

ترخیص نوزاد با وزن حداقل ۱۵۰۰ گرم یا حتی بدون در نظر گرفتن وزن و سن حاملگی اگر

* حال عمومی نوزاد خوب باشد و هیچگونه مشکلی مانند عفونت نداشته باشد.

* نوزاد به خوبی تغذیه نماید.

* هماهنگی مناسب بین مکیدن، بلع، و تنفس نوزاد وجود داشته باشد.

* مشاوره های جداگانه برای مادران خاص مانند چندقلویی و ... انجام

گرفته

باشد.

* تغذیه انحصاری یا غالب با شیر مادر وجود داشته باشد.

* وزن گیری مناسب نوزاد در وضعیت آغوشی وجود داشته باشد.

*تغذیه نوزاد خوب باشد و به طور مستقیم شیر از پستان مادر یا شیر دوشیده شده مادر باشد..

*مادر تمایل به ادامه مراقبت آغوشی داشته باشد و آموزش های لازم برای والدین صورت گرفته باشد.

*دمای مناسب و تنظیم شده ای در وضعیت مراقبت آغوشی ثبت گردد.

*مادر و اعضای خانواده برای ادامه این مراقبت در منزل توانایی، مهارت و اعتماد نفس لازم را داشته باشند.

*انجام معاینات منظم بعد از ترخیص برای والدین امکان پذیر باشد.(در صورت دوری راه و عدم امکان رفت و آمد روزانه، مادر می تواند در مکانی خارج از بخش نوزادان و NICU که زیر نظارت بخش باشد مقیم گردد).

*شرایط خانه نیز برای ادامه مراقبت آغوشی موفق، بسیار اهمیت دارد. مادر باید به

محیط گرم و سرشار از حمایت خود بازگردد. باید او را در انجام کارهای خانه، شیر دهی به نوزاد، مراقبت و حمایت کرد.

مطمئن شوید مادر می داند و قادر است که:

- * چگونه تماس پوست با پوست را برقرار کند.
- * وقتی نوزاد در وضعیت مراقبت آغوشی نیست، برای گرم نگه داشتن، او را چگونه بپوشاند.
- * چگونه نوزاد را حمام کند و پس از حمام او را گرم نگه دارد.
- * چگونه پاسخگوی نیازهای نوزاد باشد مثلاً: اگر دست ها و پاهای نوزاد سرد است یا دمای بدنش پایین است طول مدت تماس پوست به پوست را افزایش دهد.
- * چگونه در طول شبانه روز به نوزاد شیر بدهد: (توانایی در دوشیدن پستان و دادن شیر با روش های مختلف از قبیل: فنجان، قاشق، سرنگ، قطره چکان و پرهیز از به کار بردن بطری و استفاده از روش های مطمئن شیر دهی کامل از پستان مادر طبق دستورالعمل ترویج تغذیه با شیر مادر)
- * چه زمانی و کجا برای پیگیری بالینی نوزاد و معاینه ها مراجعه کند (اولین معاینه زمان بندی و مشخص شود و درباره موضوعات مذکور به مادر دستورالعمل های تصویری و مکتوب داده شود).

به طور کلی نوزاد هر هفته یا ۲ هفته یکبار تا ۴۰-۳۷ هفتهگی سن حاملگی معاینه گردد و نوزادان کوچک تر در زمان ترخیص، ممکن است نیاز به معاینه های بیشتری داشته باشند و بعد از آن هر ۲-۴ هفته یک بار تا ۳ ماهگی و سپس با فاصله ۲-۱ ماه در طی سال اول زندگی معاینه می شوند.

انجام مراقبت آغوشی در منزل

در صورت توانمندی والدین و اطمینان از مهارت و آگاهی کامل، مادر می تواند در منزل، حداقل یک ساعت در شبانه روز نوزاد خود مراقبت آغوشی نماید.

در هنگام مراقبت آغوشی در منزل به موارد زیر توجه گردد:

- * برای نوزاد ترم دمای اتاق بین ۲۱-۲۲ درجه و برای نوزاد نارس بین ۲۲-۲۴ درجه سانتیگراد باشد.
- * انجام مراقبت آغوشی در منزل ساده است ولی نیاز به مهارت و آگاهی کافی دارد
- * مادر می تواند همزمان کارهای روزمره خود را انجام دهد.
- * مادر نیاز به محیط آرام و رابطه عاطفی مناسب با همسر و سایر اعضای خانواده دارد.
- * مادر در منزل به دلیل کسب آرامش، تشویق به انجام حرکات ورزشی و آرام سازی ذهن شود.
- * مادر باید با روش های مختلف شیر دهی نوزاد نارس آشنا باشد و مهارت های لازم را در بیمارستان کسب کرده باشد.
- * مادر در حالت نشسته و نیمه خوابیده می تواند مراقبت آغوشی را انجام دهد. (با استفاده از تخت یا صندلی)

نوزادان با مراقبت آغوشی در منزل

۱. خواب طولانی تر و عمیق تری دارند.
۲. صداها و فعالیت های سایر اعضای خانواده را بهتر تحمل می کنند
۳. در آینده کودکان آرام تر و مهربان تری می شوند و شخصیت متعادل تری خواهند داشت.
۴. تغذیه انحصاری با شیر مادر، بهتر و طولانی تر می شود.
۵. ریفلاکس (برگشت شیر از معده به مری) کمتری خواهند داشت.

مراجعات بالینی نوزاد پس از ترخیص از بیمارستان

در مراجعات بالینی نوزاد، نکات زیر ارزیابی و ثبت گردد:

۱. وزن نوزاد

۲. قد نوزاد

۳. اندازه دور سر نوزاد

۴. ادامه مراقبت آغوشی توسط مادر

۵. دلیل عدم ادامه مراقبت آغوشی

۶. وضعیت شیر دهی نوزاد از پستان مادر

۷. حمایت همسر و اعضای خانواده

۸. ارزیابی نوزاد از نظر حال عمومی یا وجود علائم خطر
۹. بررسی از نظر دریافت قطره مولتی ویتامین و آهن
۱۰. ارزیابی، نوزاد نارس از نظر رشد جسمانی، بینایی، شنوایی، روانی - حرکتی و مراقبت تکاملی
۱۱. پرسش در مورد واکسیناسیون نوزاد
۱۲. صحبت با مادر در مورد مشکلات و نگرانی های وی
۱۳. یادآوری زمان مراجعه بعدی به مادر

بیش بدون عمل تنها يك **رويا** است

عمل بدون بیش **وقت** تلف کردن است

بیش بهمراه عمل، **عامل تغییر** جهان است

An underwater photograph showing a large, white, foamy wave cresting from the top left towards the center. Sunlight rays penetrate the clear blue water from the top right. Below the wave, a diverse coral reef is visible, covered in various colorful corals and marine life. A prominent striped fish is seen in the lower right foreground, swimming over the reef. Other smaller fish are scattered throughout the mid-ground.

Any Questions or Comments?